

Kovács Istenkével a határon

A bennünket körülvevő dolgok csak a hozzánk való, illetőleg más dolgokhoz fűződő viszonyuk által léteznek. Kovács Istenke a barátom, és létének egyetlen bizonyítéka az, hogy én baráti érzelmeket táplálok iránta. Meg aztán, ha nem is létezne, tudok *annyit* írni róla, kettőnkéről, hogy valósággá válna azon nyomban.

A múltkor például... Na, ezt muszáj elmesélnem, mert már moco-rog bennem az elbeszélő kisördög! Szóval, ott álltunk Istenkével a szerb–magyar határon, megközelítőleg tizenöt–húsz karton cigivel. Azért írom, hogy megközelítőleg, mert Kovács Istenke ebből a szempontból teljességgel kiszámíthatatlan volt, ugyanis sohasem lehetett tudni, hány karton („stekk”) lapul nála. Valamilyen speciális módszerrel tudta eltüntetni, majd később elővarázsolni a tárgyakat. Sűrűn jártunk egyébként át Magyarba, jól ment a biznusz, a magyarok vitték a koporsószőget mint a cukrot, aztán meg hadd szívják, az ő egészségük. De csitt!

Szóval, ülünk a buszon a határon, és látom én, hogy valami nagyon nem stimmel a Kovács Istenkével, hogy szörnyen ideges. Ő, aki a nyugalom mély kútja; ha beléje ordítasz is, valami kedves, andante melódiát csörgedez vissza. Persze a magyar vámosoknak azonnal szemet szúrt, hogy a Kovács ideges, hogy remeg a keze-lába, és pislog, mint miskolci kocsonyában a béka. Mondták is neki, hogy legyen szíves lefáradni „komolyabb ellenőrzés végett”. Már a határ előtt is patakzott a veríték Kovács Istenkéről, mivel a szabadkai piacon vásárolt „kifordítom-befordítom” lilazöld színű Diadora tollkabátját nem volt hajlandó levenni.

Aztán lekerült róla mégis. A vámosok előbb helytel kínálták, aztán a sarokban álló fogasra mutattak, hogy oda akaszthatja a kabátot. És akkor a Kovácsnak egyből megoldódott a nyelve, mint ipari só alatt a szűz hó.

– Tudják, a haverommal, kezdte, a Korally Gáborral – aki egyébként az egyetlen pipázó, harmincas vajdasági magyar író – néha áthozunk néhány

stékkal.¹ Nagyjából fedezi az utunkat, és még le is guríthatunk a Búbosban egy-két sört, amíg várjuk a *prévozt*.² És tudják, én még varrtam is magamnak farmeranyagból ilyen kis tasakokat, látják?, és a két tasak közé fonalat applikáltam, hogy át tudjam vetni, mint azokat az idióta kesztyűket, tudják, amit boldogult óvodáskorunkban reánk erőszakoltak a nagymamáink... Ha több időm van elrendezni az árut, akár négy karton füstszűrő nélküli Camelt is el tudok rejteni a tasakokba, de általában Marlborót (pirosat és aranyat, na meg néha mentolosat is), Ronhillt és *ötvenbetest* hozok, azt viszik a leginkább. Az említett standard méretű dobozokból azonban sajnos kevesebb, kb. harminc fér el a titoktasakban. De így meg túl nagy lenne a veszteség, az meg azért már, ugye, hogy nézne ki, hogy ingyen hordjuk a dohányt a magyaroknak, nem? Ezért aztán itt-ott felfejtettem a cérnát a kabátomon is, így a tollpíhek melege közé tudok még rejteni egy csekélyebb mennyiséget. De ez a manőver semmiféle szempontból nem biztonságos – igazi biztonságot, ha ugyan lehet az ember biztonságban ebben a keserűtakony ízű életben, csakis a tasakok jelentenek. Hogy miért? Egész egyszerű a válasz. A lényeg éppen a fonalban van. Szóval...

Ekkor a vámos – akit egyébként Korally Gábornak hívtak, és az a hír járta róla, hogy ő az egyetlen pipázó, harmincas vajdasági magyar író – megoldotta övének csatját, és a szíjat egy könnyed mozdulattal kihúzta a nadrágjából. A szövet és a bőr csodálatos zenéjének lehetett volna fűltanúja ekkor Kovács Istenke, ha nem környékezte volna meg az a fenemód félelmetes gondolat, hogy bizony ő most a szó legszorosabb értelmében meg lesz baszva.

S még mielőtt kezdetét vette volna ez a bizonytalan kimenetelű aktus, a vámos odasúgott kollégájának, hogy menjen és kerítsen elő engem, akinek úti okmányában a következő név áll: Gabor Korali; melleleg az a hír járja rólam, hogy én vagyok az egyetlen pipázó, harmincas vajdasági magyar író.

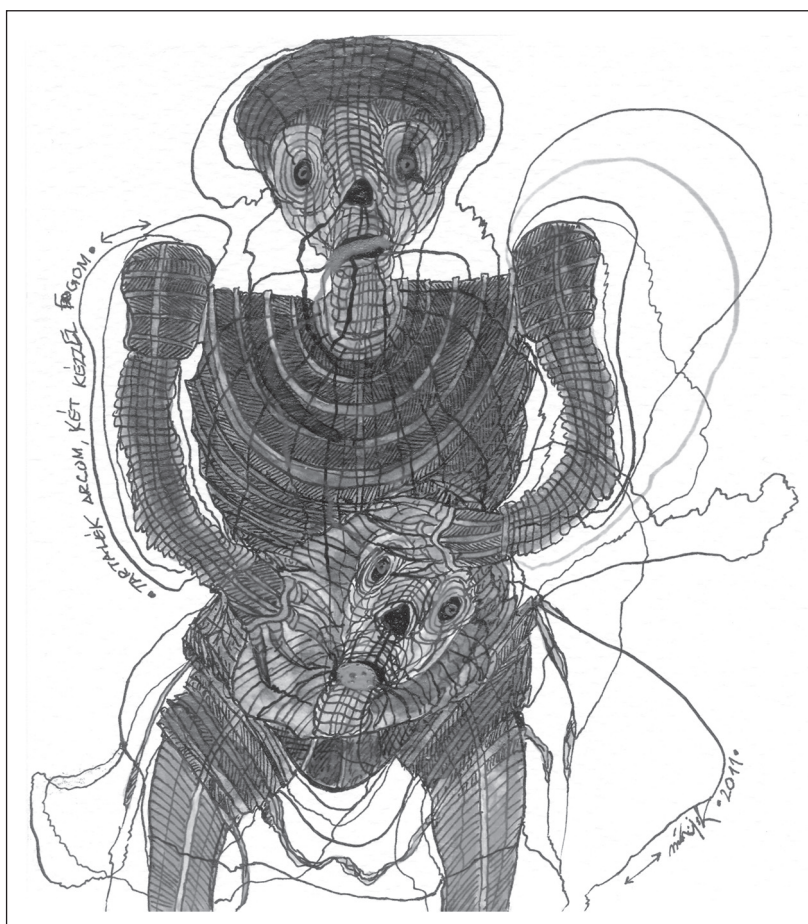
S hogy a kihallgatósobába toppanék, ott láttam a Kovácsot a sarokban kukoricán térdepelni, s póre farpofáin szíjjal korbácsolt dadaista képversek (à la JK) éktelenkedtek. Néztem, egyre csak néztem Kovács Istenke pucér hátsóját, a rajta kígyózó ábrákkal – kontinensekre szabdalts kerek-egész világ –, és nem tudtam, egyszerűen képtelen voltam felfedezni a műalkotás mögött az embert. Úgy állt ott, akár egy tökéletes kompozíció, olyan volt, mint egy jól megszerkesztett szonettciklus, a műalkotás realizációjának terében a mesterszonett. Nem láttam Kovács Istenkét többé soha azután,

¹ Kartonnal.

12 ² Buszjáratot, fuvart.

akkor megszűnt létezni számomra a barátom; elszállt ez a hússzagú fikció, ez a pszeudo-lét mindörökre.

Megszűntem én is Korally Gábornak lenni. A határőrök időközben felütötték Bori Imre *A jugoszláviai magyar irodalom története* című könyvét, és ott nyoma sem volt pipázó, harmincas vajdasági magyar írónak. Mellékesen hozzátették, hogy a jugó irodalomtörténet mindössze két pipát dokumentált mind a mai napig; az egyik pipa tulajdonosa Jugoszlávia egykori bangladesi nagykövete, Fehér Kálmán, a másik pipa pedig, megtöltve azúrszín metaforákkal, mára már Jancsó Miklós szájában füstölög.

Tartalék arcom két kézzel fogom